Anul VI — Sibiiu, Marți 4/16 Aprilie 1889 — Nr. 76

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarchie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl. 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare di de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — **Administrația:** Str. Cisnădiei 3.

Se prenumeră și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35.

Epistole nefrancate se refusă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un numĕr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Cu 1-a Aprilie v. 1889

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în monarchie, cât și în România prin mandate postale *(Posta-utalvány — Post-Anweisung.)*

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sûnt rugați a ne comunica eventual prelûngă localitatea unde se află și **posta ultimă;** ear' domnii abonați vechi spre ușorare pot lipì pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fășiile, în cari li s'a trimis ḑiarul până acuma.

Administrațiunea ḑiarului „Tribuna“.

Sibiiu, 3 Aprilie st. v.

În fine am avè și reconstruirea cabinetului Tisza.

Persoanele care au întrat în cabinet în urmă spre a completa reconstruirea sûnt sciute. Li-s'au publicat numele în foaia oficială. Am făcut și noi mențiune de dînsele, dar' de altă parte, afară de una, celelalte două, fie prin activitatea lor parlamentară, fie prin activitatea lor din administrațiunea regatului, mai mult ori mai puțin sûnt cunoscute.

Figura cea mai interesantă la toată întêmplarea este a dlui Desider Szilágyi, a noului ministru de justiție.

Despre acesta se ḑice că este politic liberal. Sĕ se scie, că aici cuvêntul liberal e de a se înțelege în înțeles propriu și nu în înțelesul obicĭnuit de vre-o doispreḑece ani în țerile unguresci. Se scie mai departe, că în desbaterile parlamentare domnul Desider Szilágyi este o putere de prima ordine. Om relativ încă tinĕr, de 49 de ani, el are multe experiențe în vieața publică oficială și neoficială. A fost în serviciul presei, ca ḑiarist, a fost și în funcțiuni publice ale statului, ca secretar ministerial, îndată după prima denumire a ministerului unguresc în 1867. Dela 1874 a fost profesor la universitatea din Budapesta până acum. A fost dela 1877 membru al partidului opositiunii moderate și conducĕtor al partidului cu contele Apponyi împreună. De trei ani încoace nu mai aparține nici unui partid. „Neue Fr. Presse“ mai asigură, că domnul Desider Szilágyi, care de 16 ani a fost membru în delegațiuni, are vederi despre politica exterioară a monarchiei foarte bine vĕḑute și afară de monarchie, cu deosebire în Berlin.

Cât va fi câștigat regatul unguresc cu reconstruirea aceasta, are sĕ se vadă de acì înainte. Nu ne temem însĕ, după-cât cunoascem noi împregiurările, că vom venì în contraḑicere cu ceea-ce am ḑis de altă-dată despre reconstruirea ministrului Tisza.

Cu toate aceste este o seamă de lume în regat și afară de regat, care consideră reconstruirea ministerului ca și resultatul cu legea militară, de un succes strălucit al dlui Tisza,

Ar și fi, dacă parlamentul unguresc ar fi o representanță naturală a poporațiunii din regatul unguresc. Însĕ unde guvernul a ajuns la o omnipotență, prin care pentru națiunalitatea maghiară s'a creat privilegiul de a representa singură statul unguresc, deși se află într'o minoritate considerabilă în stat, succesul acesta n'are importanța care ar avè-o, când lucrurile ar merge normal. Și guvern, și partid guvernamental, și în fine și opositiune, sûnt figuri pe scenă. Își joacă fiecare rolul, care are sĕ-'l joace, ear' după-ce s'a terminat „comedia“ se bucură fiecare, că 'și-a putut representa rolul cum se cade.

Astfel de resultate sûnt numai pentru ochii oamenilor, nici-decum nisce succese favorabile în oareși-care privință pentru stat.

Și este foarte firesc lucru, că așa trebue sĕ fie. Îndată-ce în principiu nu se face nici o schimbare, lucrurile au sĕ meargă cum au mai mers. Plângerile câte s'au auḑit până acum au sĕ se audă și de acì încolo și greutățile au sĕ se sporească ca și până acì.

Ba un câștig este totuși, însĕ nu în contul reconstruirii, ci în al „victoriei“ cu legea militară. Câștigul acesta este, că Maghiarilor, nu cetățenilor din Ungaria, li-s'a creat un privilegiu și pentru facerea examenelor de oficeri în reservă, ear' de altă parte cetățenilor unguresci nemaghiari cu unul li-s'au mai sporit gravaminele față cu șovinismul maghiar.

Pentru atâta câștig însĕ a fost pĕcat de vorba cea multă, dar' mai pĕcat de diurnele cele scumpe aruncate pentru paiele îmblătite despre armata națională maghiară, care însuși contele Andrássy o declară de o curată utopie.

Tot așa ni-se pare a fi câștigat statul unguresc și din reconstruirea ministerială, cu toate-că în casul acesta tot putem avè baremi mângăierea, că nu este așa de costisitoare, cum este privilegiul pentru junii Maghiari în casurile, când vor avè sĕ fie examinați de comisiunile militare.

Până-când puterea șovinismului maghiar în statul unguresc nu va fi pusă la o parte, ori-ce schimbări, ori-ce modificări sûnt de prisos.

Pentru-că se fac vorbă, se schimbă persoane, dar' lucrul rĕmâne cum a mai fost.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiiu, 3 Aprilie st. v.

Noul cabinet român.

Presa străină e în mare mĕsură preocupată de cabinetul dlui Lascar Catargiu și în special rĕspunsul ce dl Catargiu 'l-a dat la interpelațiunile lui Ionescu și Pan a datu prilegiu la deosebite comentare.

În interpelațiunea sa, ministrul-president român a spus, că România trebue sĕ observe politica neutralității; pe teritorul ei ea nu va suferì nici intrigi, nici uneltiri străine în contra ordinei și siguranței statelor învecinate; pentru politica internă și externă sûnt cabinetele responsabile. Un regim personal e imposibil, deoare-ce camerele pot rĕsturna asemenea guverne; țeara e de vină, dacă sufere guverne rele. Dacă în casul unui rĕsboiu, neutralitatea ar fi imposibilă, țeara va scì sĕ iee o hotărîre, care îi scutesce interesele, dar' va trebuì sĕ bage bine de seamă, căci sub regimul lui Brătianu un rĕsboiu norocos a costat pe România o provincie.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ observă, că atacul lui Catargiu în contra lui Brătianu e cu atât mai neînțeles, cu cât stă într'o drastică contraḑicere cu faptele.

„Național Zeitung“ e de părere, că în România filorusismul e un atribut obicĭnuit al opositiei, care își moderează înclinarea când ajunge la cârmă, ceea-ce s'a arĕtat și în Sêrbia.

Organul guvernului unguresc „P. Lloyd“, se ocupă în trei numeri consecutivi cu evenimentele din România și spune și el, că Austro-Ungaria deocamdată trebue sĕ rĕmână în reservă și sĕ aștepte desvoltarea lucrurilor mai departe în România.

Nou atentat în contra Țarului.

Ḑiarului „Daily Nevs“ 'i-s'a anunțat din Odessa, că acolo s'au descoperit bombe și toate pregătirile unui complot revoluționar. Descoperirea aceasta a făcut sĕ se rĕspândească scirea unui atentat în contra Țarului.

Dealtmintrelea cât privesce însuși scirea din urmă, din Petersburg se telegrafează, că aceea este lipită de ori-ce temeiu.

Cestiunea polonezĕ.

Un articol al ḑiarului „Kreuzzeitung“ se ocupă cu întrebarea, ce ar avè sĕ se facă din Polonia-rusească în casul unui rĕsboiu învingĕtor, și ajunge la conclusiunea, că împreunarea țerii cu Galiția spre formarea unui regat independent sub stăpânirea împĕratului Austriei ar fi cea mai bună resolvare a problemului național-polonez. Germania, scrie foaia din cestiune, nu ar avè nimic de excepționat în contra unei asemenea extinderi a monarchiei habsburgice, pentru-că un imperiu austro-ungar nici-odată nu va putè exploata cestiunea națiunalităților în contra Germaniei.

Cestiuni bisericesci.

Proces verbal

Susceput în sinodul prot. gr.-cat. al Ci[illegible] ținut în 3 Aprilie 1889 sub presidiul ordt. al rev. domn protopop Gavril Pop.

Conform convocării reverendissimului domn protopop, preoții tractuali adunându-se în ḑiua aceasta la sinodul tractual, la 9 c. s'a celebrat s. liturgie, servind notarul tract. m. o. domn Basiliu Podoabă, ear' ca lector teol. abs. Ioan Nicoară. După s. liturgie toți preoții s'au mărturisit, alegêndu-se de confesori m. o. domni Ioan Podoabă, parochul Topei-sup., și Basiliu Bălan, parochul Sânt-Paolului ung.

După aceasta parochul Feiurdului a ținut o vorbire către preoți, arĕtând mijloacele, prin care sĕ se exciteze adevĕrata pietate în ascultători cu ocasiunea sĕvîrșirii funcțiunilor religioase. Cuvêntarea a fost bine lucrată și bine primită decătră ascultători.

1. Sĕvîrșindu-se acestea toți preoții s'au adunat în sala „casinei române de lectura“, unde mai înainte de toate s'a invocat ajutorul Spiritului Sfânt. După aceasta rev. domn protopop prin o cuvêntare acomodată, arĕtând între altele necesitatea sinodalității în s. noastră biserică și accentuând scirea cea îmbucurătoare, că Excelența Sa Preasfințitul domn metropolit, prin cercul. consis. din 1 Ianuarie a. c. Nr. 721—889, s'a îndurat a ne pune în în prospect ținerea sinoadelor noastre dorite de toți, declară adunarea sinodală de deschisă.

Sinodul îi rĕspunde prin: „Sĕ trăească“.

2. Presidiul aduce la cunoscință trista scire, că în decursul anului trecut 1888 neîndurata moarte a răpit dintre noi pe neuitatul canonic și fost protop. al Clujului I. F. Negrutiu. Face cunoscut ven. cler tractual, că tractul nostru a fost representat la îmormêntare prin not. tract. m. o. dn Basiliu Podoabă, care dimpreună cu representantul parochiei Cluj, Ilustritatea Sa Ladislau Vaida, au depus câte o cunună pe mormêntul iubitului defunct.

Propune, ca ven. sinod sĕ iee act despre acest lucru și sĕ-'și arete reverența prin sculare și întonarea: „Vecĭnica lui amintire și D-ḑeu sĕ-'l ierte și repauseze.“

Toți membrii se scoală și întonează: „Vecĭnica lui amintire și D-ḑeu sĕ-'l ierte și repauseze.“

3. S'a cetit procesul verbal din 1 Noemvrie 1888 și s'a autenticat fără observațiune.

4. Notarul tract. Basiliu Podoabă propune, ca pe viitor sĕ se verifice procesul verbal al sinodului nostru îndată după ședință, căci prin aceasta deoparte se câștigă timp, de altă parte, fiind procesul verbal verificat, decisiunile din el se pot și executa mai curênd.

Se primesce, și cu verificarea proceselor verbale se însărcinează membrii comitetului fondului cultului în viitor.

5. Se purcede la verificarea membrilor sinodali, se constatează presența celor 29 membri.

Absenți sûnt ca morboși și prin urmare escusați m. o. domni preoți din Fenești săsesc N. Popu cel din Berind, Ticu și Măcicaș.

6. Cassarul tractului mult on. domn Ioan Popu raportează despre starea fondului cultului.

Din raport resultă, că pe anul 1888 s'a perceput suma de 219 fl.; s'a erogat suma de 223 fl.; statutul activ al fondului este 3566 fl. 67 cr.; statut. pasiv 367 fl.

Servesce spre sciință și se decide a se preda comisiunii însărcinate cu revidarea socotelilor tractuale.

7. Cassarul fondului pentru ajutorarea preoților tractuali în cas de morb și moarte, Basiliu Podoabă, raportează despre starea fondului. Din raport resultă, că în anii trecuți s'au perceput 327 fl., s'au erogat 6 fl. 20 cr. Statul activ al fondului cu începutul anului 1889 este 375 fl.

Spre sciință, ratiociniile se predau comisiunii censurătoarie, care consistă din membrii: mult on. dni Nicolau Pop din Cluj-Mănăstur, Gavril Pop din Feleac și Iuliu Vlasa din Feneș.

8. Cu respect la fundațiunea începută prin Excelența Sa Preasfin. dn metropolit Dr. Ioan Vancea, comunicată clerului archidiecesan prin ven. cercul. din 1 Ianuarie 1889 Nr. 721—889, sinodul în unanimitate ia următoarea resoluțiune:

a) Sinodul aduce prin aceasta ferbinte mulțumită Preasfin. dn metropolit Dr. Ioan Vancea pentru noul sacrificiu, că a depus pe

---

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Romanță.

Cântec grecesc de **George Coșbuc.**

Te-am strîns sărutându-te, Radă,
Târḑiu într'o noapte d'April; —
Aḑi mai fiecare copil
Ne cântă iubirea pe stradă!
Căci oameni deși n'au sciut
De noi, dar' în ceruri albastre
Bat stelele drumuri sihastre,
Și ele din cer ne-au vĕḑut.

Și-o stea, căḑĕtoare din cer,
Ea mării ne-a spus sărutarea,
Și luntrii ne-a spus apoi marea,
Ear' luntrea ne-a spus la năer.
Pe țerm sta o ceată de fete,
Cu drag de năer ascultând,
Și ele rîdeau scuturând
Flori albe din negrele plete.

Și fetele-un cântec făcură
Și-'i deteră aripi de vênt,
Sarcasm au pus unele'n cânt,
Iubiri mestecate cu ură.
De cântecul nopții d'April
Sûnt pline cetățile, Radă; —
Ne cântă iubirea pe stradă
Aḑi mai fiecare copil.

Din estetica lui H. Taine.

1.

(Renascerea.*) O idee mare, tristă apăsase omenirea vreme de șeptespreḑece veacuri; ideea despre impotența omului, despre decăderea lui. Corupția grecească, descompunerea lumii antice au născut-o; ea a dat nascere stoicismului, epicurrismului, misticismului alexandrinic și credinței creștinesci în „împĕrăția Domnului“. Ea se întăresce vreme de ḑece sute de ani. Dar' omul feudal se trezesce odată, el simte greutatea ideii. Astfel de vederi împedecă acțiunile personale și ucid independența spiritului. Din veacul al patrulea regula moartă e doamnă în locul credinței vii. Creștinii se supun popilor și popii se supun Papei; teologii cârmuesc ideile, pe ei îi cârmuesc sfinții părinți. Credința este redusă la împlinirea unor ceremonii. Apar: teocrația, incuisiția, monopolul clerului, oprirea bibliei, cultul reliquiilor. Biserica ia locul creștinismului, ortodoxia silită ia pe al credinței libere, semnele fixe pe al moralității, disciplina mechanică pe al inimii și cugetării. Societatea nu cugetă, filosofia e un manual, poesia se uscă. Așa e evul mediu. Omul nu e capabil decât sĕ reciteze catechismul și sĕ numere mĕtăniile. Dar' spiritul lumesc rĕstoarnă teocrația și liberează statul. America și India sûnt descoperite; aflăm ce formă are pământul, dăm de urma sistemului lumii, întemeiăm filologia modernă, găsim sciințele experimentale, arta și literatura înfloresc, religia se schimbă. Omenirea deschide ochii sĕ vadă. Lucrurile le înțelegem deplin; generalisând începem a crea. Fantasia, visiunile, artiștii, creatorii apar. Ideile sûnt concrete, gata, plausibile. E marele veac al Europei.

*) Veḑi Nrul 72 al „Tribunei“.

2.

Ideea antică reapare; renascerea se arată în Italia întêiu, apoi trece în Francia, Spania, Flandria, Germania și Anglia. Posiția oamenilor se îmbunătățesce. Idealul exprimă totdeauna stări adevĕrate și fantasiile ne dovedesc starea bună a societății. Între ce este omul și între ce admiră este o legătură. Când nu sufere, el admiră tot ce-'i favorisează norocirea lui. În vremea Elisabetei încetează vieața feudală și începe vieața dela curte. Evul mediu dispare. Monarchia aduce pace și cu pacea apar și artele, cu liniștea și siguranța cetățeanului vine și bunăstarea casnică; omul prinde gust pentru vieață. La sfîrșitul veacului al cincispreḑecelea negoțul și industria de lână iau un avênt colosal. Anglia exportează în 1553 patruḑeci mii de bucăți de postav. Anglia e ca și aḑi, are navigație, industrie, avere și un neam de lucrători ce se hrănesc cu carne. Agricultura înfloresce. Poporația cresce. Din Belgia trec o seamă de lucrători, fabricanți, negustori în Anglia. Armada spaniolă e sdrobită, Anglia cuprinde toate mările. Se întemeiază societăți de comerciu, compania ost-indică, Drake dă roată pământului. Un roiu de albine trece pretutindenea. Stările se îmbunătățesc. Henric al VIII-lea pavează Londra. Se fac drumuri noue. Comunicația înfloresce. Casele sûnt de cărămidă și peatră; ferestrile de sticlă și tapetele ajung la modă. Caminul începe a încălḑi odăile; până aici abia găsiai două—trei urloaie prin orașe. Mobilele se schimbă. Metalul ia locul lemnului la sculele de masă. Vieața devine tot mai bună. De aceea și socotesc oamenii acestor vremuri vieața drept o sĕrbare, o paradă. Nobilii ies din castele, se așaḑă în palate, merg la curte, stau mai rar la masă. Ei sûnt inventioși la plăceri și modă. „Nu e ceva rar sĕ porți o haină de o miie de capre și o sută de boi și un castel întreg în spate“. Elisabeta avea la moarte 3000 de rînduri de haine. Pretutindenea este belșug, pompă, variație, prostie. Dar' este și poesie. Pompa aceasta însemnează și altceva. Belșugul de putere se varsă și în această direcție, ca și în drame și poesii. Acesti oameni au avênturi artistice. În creerul lor se îmbulzesc formele vii, bogate. Vreau sĕ simță frumseța, sĕ-'și fericească privirile; ei simt indirect sublimitatea și energia formelor. Pretutindenea e vieață; vieața e frumoasă, te joci cu ea, o pui pe scenă, faci din ea obiect de artă. Representații veḑi prin tot locul. Trebuințele fantasiei sûnt așa de vii, încât și curtea devine un teatru. Regina se face actriță. Strălucirile odoarelor, sgomotul hainelor, podoabele bogate, lucirea cărnii, prostiile scump plătite, neînfrênarea fantasiei, îmbĕtarea ochilor și urechilor, operele *sûnt un apel la sensuri*, ca și tablourile lui Rubens, Iordaens ori a școalei flandrice contimporane, sûnt o reîntoarcere la natură, o deplină revenire. „La curtea Elisabetei religia și cuviosia erau puțin îngrijite, monstruositățile de tot felul domniau.“

3.

Anglia încă nu este puritană, e veselă. Cum e la curte, așa e și în țeară. Trupele de actori o cutrieră. Cum a descris Shakespeare pe meseriași, representând pe Pyramus și Thisbe, așa 'i-a și vĕḑut. Toți sûnt actori instructivi. Mimica e limba lor, a copiilor, a artiștilor, a bucuriei, a invențiunii. La toate sĕrbătorile sûnt veselii de aceste. Și câte sĕrbători nu sûnt! Mănâncă, bea, joacă, sărută, trag clopotele, e un sgomot hain. Vieața naturală se încorporează așa. Puritanii au ce biciui. „Petrecerile lor sûnt jertfe aduse lui satan și dracului“. În adevĕr aceste sĕrbări sûnt ale bĕtrânului Pan, ale Freye-i și Herthe-i și ale altor ḑeități teutonice vechi, tradiționale. În acest moment de o moleșire trecĕtoare a creștinismului și de o fără de veste crescere a bunei stări materiale, omul se cinstesce pe sine însuși și numai păgânul mai trăesce în el.

4.

În popor sûnt câțiva ce se țin de biblie; curtea și oamenii de lume își caută eroii

altarul sf. biserici 5000 fl. v. a., ca începutul unui fond pentru preoții invaliḑi (deficienți).

b) Sinodul votează cu recunoscință Excelenței Sale pentru mângăierea ce a făcut-o clerului și poporului prin aceea, că ne-a pus în prospect ținerea sinoadelor prescrise și în s. canoane.

c) Sinodul roagă pe Excelența Sa sĕ se îndure a adauge suma cea de 5000 fl. v. a. la fondul vechiu al preoților invaliḑi (deficienți) și al preuteselor văduve, ca așa sĕ nu fie două fonduri cu una și aceeași menire.

d) Sinodul roagă pe Excelența Sa sĕ se îndure a dispune elaborarea unui proiect de statute pentru pensionarea nu numai a preoților care devin invaliḑi, ci considerând, că în sft. noastră biserică, cu foarte puține excepțiuni, preoții sûnt căsătoriți, în proiectul acela sĕ se reguleze și pensionarea preuteselor văduve și a orfanilor de preot, pentru-ca sĕ nu fie siliți după moartea soților lor și respective a părinților lor sĕ se bage servitori și servitoare cei mai mulți.

e) În proiectul acela sĕ se reguleze referința preoților invaliḑi (deficienți) și a văduvelor preutese, precum și a orfanilor de preot de până acì.

Apoi sĕ se fixeze taxele ce le vor avè de solvit toți preoții, cât timp sûnt apți de a purta oficiu bisericesc.

Sĕ se statorească momentul acela, când are cineva drept a se folosì de beneficiul fondului de pensiune.

Toate aceste după norma statutelor altor confesiuni și în special după norma statutelor votate de dieta țerii pentru pensionarea învĕțătorilor poporali. Taxele preoților sĕ nu fie mai mici de 5 fl. v. a. pe un an, care credem, că dacă un învĕțător este în stare sĕ-'i plătească din modestul seu salar, cu atât mai vîrtos poate fi în stare a-'i plătì un preot pentru asigurarea viitorului seu și al familiei sale.

Fiecare preot sĕ aibă o cărticică, în care sĕ 'i-se inducă regulat solvirea taxei, care în decursul anului sĕ o poată plătì când va voì.

f) Considerând, că însași St. Scriptură ḑice, că cel-ce servesce altarului, dela altar sĕ și trăească, sinodul roagă pe Excelența Sa sĕ se pună o taxă moderată și pe averile bisericesci și încât dnii profesori din Blaj vor fi membri ai acestui fond, și pe fondul Basilitan.

g) Fiindcă până acum au contribuit la fondul invaliḑilor (deficienților) și preaonorații dni prot. și prof. gimn., sĕ se reguleze în proiectul amintit și drepturile și obligațiunile acestora.

h) Sinodul roagă pe Excelența Sa, ca amintitul proiect sĕ se îndure a-'l comunica cu clerul înainte de a se ținè sinodul archidiecesan, ca fiecare sĕ-'l poată studia și apreția.

i) Sinodul sĕ promită prin acesta solemn, că statutele ce se vor face și primì în sinodul archidiecesan, le va primì și considera de obligătoare pentru sine pentru totdeauna.

j) După-ce venerabilul consistor metropolitan, prin cercul. seu din 2 Ianuarie 1888 Nr. 1717 demândă a se procura dela cărțile funduare extrase autentice despre toate averile bisericesci și școlare, sinodul a luat următoare resoluțiune în respectul acesta:

Considerând, că câștigarea extraselor autenticate prin conducĕtorii cărților funduare este împreunată cu spese foarte însemnate, având numai acest tract a spesa aproape la 400 fl. v. a., considerând, că această sumă după amintitul cerc este de a se plătì tot la 10 ani, considerând, că prin aceste spese se îngreunează foarte tare budgetele bisericesci și școlare, — sinodul, din aceste considerațiuni, roagă pe Vener. consistor sĕ binevoească a-'și modifica ordinațiunea sus memorată într'acolo, ca extrasele amintite sĕ se poată face în comună cu ocasiunea visitațiunilor canonice protopopesci.

10. Presidiul face cunoscut, că după regulamentul trimis din partea Vener. consistor cu cercul. sus amintit, curatorii sûnt de a se alege pe 3 ani în presența protopopului sau a substitutului seu. Propune, ca pentru încungiurarea speselor, alegerile aceste sĕ se amâne în tot locul, până-când se va face visitațiunea canonică protopopească anuală.

Se primesce și se decide, ca numai acolo sĕ se facă alegerile mai curênd, unde ar fi necesitate imperativă.

11. De exhortant pe anul viitor se insinuă și se aclamează m. o. dn Ioan Topan, parochul Dretei.

12. Presidiul face cunoscut, că pentru insinuarea rĕscumpĕrării regaliilor bisericesci și școlare din tract s'a ales un advocat, căruia 'i-s'au și predat toate documentele sosite până acum la oficiul protopopesc.

Se ia spre sciință și se decide, ca documentele ce nu sûnt trimise până acum, preoții sĕ le trimită cât de curênd, pentru-ca sĕ se încungiure neplăcerile și daunele ce pot urma.

13. Presidiul relatează ven. sinod, că în decursul anului 1888 în tractul nostru s'au născut 1124 și au reposat 796; crescĕmêntul este cu 328 suflete, provoacă pe preoții tractuali, ca acest crescĕmênt sĕ fie stabil, sĕ nu înceteze a îndemna pe popor cu toată ocasiunea la iubirea de curățenie, la încungiurarea beuturilor de vinars și la diligența în ocupațiunile sale de econom, că toate aceste contribue la vitalitatea poporului nostru.

Se ia spre plăcută sciință.

14. Ioan Podoabă, parochul Topei, propune, ca tractul nostru sĕ deschidă o școală de cant bisericească, deoare-ce din ḑi în ḑi se împuținează cantorii cei buni și această împregiurare contribue foarte mult la nefrecuentarea sfintei biserici din partea poporului.

Sinodul primesce în principiu această propunere, dar' realisarea ei deocamdată o amână, până-când fondul cultului va fi în stare sĕ supoarte spesele împreunate cu deschiderea școalei de cântări.

După aceste presidiul, mulțumind ven. cler tractual pentru viul interes ce 'l-a arĕtat în decursul desbaterilor, declară ședința sinodală de încheiată.

Cluj, în 3 Aprilie 1889.

Gavril Pop, președinte. *A. Cosma,* notarul ședințelor.

Statutele

fondului școlastic central și de stipendii din districtul Năsĕudului.

§. 1.

„Fondul central școlastic“ și cel de „Stipendii“ din districtul Năsĕudului, formând fiecare de sine câte un fond separat, sûnt de a se administra separat și de a se întrebuința conform destinațiunii lor spre scopurile, care se vor arĕta mai jos.

§. 2.

Averea acestor două fonduri este indusă în cartea fundamentală, respective în inventarul alăturat la aceste statute, ca parte întregitoare a acestora, și atât substratul acestor fonduri, cât și venitele lor, fără concesiunea Preaînaltă nu se pot întrebuința spre alte scopuri decât cele designate, substratul lor nu se poate înstrăina, nu se poate schimba și nu se poate îngreuna.

Schimbările întêmplate în substratul averii fundamentale sûnt a se îndrepta în inventar, și efectuirea este a se insinua ministerului reg. ung. de culte și instrucțiune publică.

§. 3.

Destinațiunea „Fondului central școlastic“ este sĕ susțină:

a) un gimnasiu superior în Năsĕud;

b) o școală elementară pentru băieți în Năsĕud;

c) o școală elementară pentru fetițe în Năsĕud;

d) o școală superioară pentru fetițe în Năsĕud;

e) în Borgo-Prund

f) în Monor

g) în Sângeorgiul-românesc;

h) în Telciu;

i) în Zagra, câte-o școală elementară mixtă; inspecțiunea asupra acestor școale va fi a se exercia în înțelesul legilor și al ordinațiunilor ministeriale vigente pentru școalele cu caracter comunal;

k) prelângă gimnasiul amintit sub *a)* și un convict în Năsĕud;

l) o școală reală inferioară în Năsĕud;

m) școalele amintite sub *e)* — *i)* sau dintre acele puncte ori-care, când s'ar arĕta că e de prisos se poate, sista; după trebuință, pe teritorul fostului district al Năsĕudului se pot înființa și alte școale, dacă aceasta o conced isvoarele de venit ale fondului; pentru aceasta însĕ este a se cere a *priori* aprobarea dela ministerul r. u. de culte și instrucțiune publică.

§. 4.

Venitele fondului de stipendii sûnt a se folosì spre următoarele scopuri:

a) Ca sĕ se provadă cu stipendii sau alt fel de ajutoare copiii locuitorilor din următoarele patruḑeci-și-cinci comunități de pe teritorul districtului Năsĕud: Monor, Gledin, Șeuț, Nușfalĕu, Sânt-Ioana, Nepos, Feldru, Ilvamică, Sângeorgiul-românesc, Maier, Rodnanouă, Rodna-vechie, Ilva-mare, Măgura, St.-Iosif, Poiana, Leș, Năsĕud, Bichiș, Hordău, Salva, Romuli, Telciu, Găureni, Suplaiu, Poieni, Zagra, Runc, Mititei, Mocod, Parva, Rebra-mare, Rebrișoara, Budacul-românesc, Ragla, Borgo-Rusu, Borgo-Joseni, Borgo-Mijloceni, Borgo-Suseni, Borgo-Prund, Borgo-Bistrița, Borgo-Tiha, Borgo-Murĕșeni, Cosna, Rosi în munți și Morăreni — care adecă vor cerceta institute din patrie, anume gimnasii, școale reale, academii de bele-arte, industriale, de silvicultură ori comerciale, facultăți de drept, medicină, politechnică, filosofie ori de agronomie superioară, ori institute de crescere și cultivare militară, ori în fine cei-ce învață vre-o măiestrie industrială.

b) Pentru acoperirea în proporțiune a speselor comune de administrațiune ce se vor desemna mai jos și a speselor particulare pentru acest fond.

§. 5.

Atât fondul central școlastic, cât și cel de stipendii, se administrează în Năsĕud sub controla comitetului (adunării generale) prin o comisiune administrativă, care comisiune sub numirea „comisiunea administratoare de fondurile centrale școlastice și de stipendii din districtul Năsĕudului“, funcționează în înțelesul dispozițiunilor statutelor presente.

Comisiunea administratoare întrebuințează un sigil tot cu aceeași inscripțiune.

§. 6.

Fiecare fond, având destinațiune separată, este a se administra prelângă socoteli separate.

§. 7.

Reședința permanentă a comisiunii administratoare și locul pentru ședințe este Năsĕudul.

§. 8.

Anul administrativ pentru ambele fonduri este cel după numĕrarea ordinară din 1 Ianuarie până la 31 Decemvrie.

§. 9.

Limba pertractărilor și a administrațiunii o hotărește comitetul (adunarea generală) cu maioritate de voturi; întru-cât însĕ eventual aceea nu ar fi limba oficială a statului, — atât protocolul, cât și socotelile, — pentru-ca sĕ se poată exercia dreptul de supraveghiare mai înalt al statului, sûnt a se redacta columnariter și în limba oficioasă a statului, și tot în această limbă sûnt a se subșterne la guvern și toate rapoartele comisiunii administratoare, expedițiunile pentru privați, oficii sau corporațiuni deasemenea sûnt a se redacta sau în limba oficială a statului, sau columnariter.

În cas de abatere între cele două texturi, autentic este cel redactat în limba statului.

§. 10.

Din venitele anuale brute ale fiecărui fond sûnt a se acoperì mai întêiu de toate spesele de lipsă pentru susținerea în stare bună a obiectelor de venit, apoi tot felul de dări erariale, percente, competențe de timbre, pe urmă spesele de administrațiune, si numai venitul curat, care va rĕmânè după răfuirea tuturor acestora, se poate folosì pentru scopurile, care rĕsar din destinațiunea specială a fiecărui fond.

Preste tot nu se consideră ca venit suma care incurge din vinderea, schimbarea sau din ori-și-care altă prefacere a averii fundamentale a fondului, ci aceasta formează avere fundamentală neînstrăinabilă și numai interesele anuale ale ei se pot folosì spre scopuri fundaționale.

§. 11.

De spesele împreunate cu ținerea obiectelor în stare bună se țin: chieltuelile pentru asigurare în contra focului, pentru reparatura edificiilor, pentru îngrădirile neîncungiurate, pentru plantațiuni și canalisări, la păduri pentru pregătirea planurilor de economisare, pentru sĕmĕnarea de păduri și edificări pentru intreprinderi silvice.

În fine spesele comisionale, care s'ar face în interesul administrării și controlării obiectelor de venit și care vor fi justificate în mod corĕspunḑĕtor; apoi eventualele spese procesuale.

Chieltuelile pentru câștigarea de obiecte noue sau pentru investiri noue, nu se socotesc între chieltuelile ordinare de administrațiune.

§. 12.

Sub spese de administrațiune se înțeleg: salarele și alte accesorii pentru diregĕtorii de administrațiune, precum și spesele de călĕtorie și diurnele, care după statute se vor putè calcula în casuri singuratice; remunerațiunile ce se votează din cas în cas, când se va arĕta câte un succes extraordinar; plățile supravigililor de pădure și ale servitorilor; diurnele și spesele de călĕtorie ale membrilor comisiunii administratoare, precum și ale acelora, pe care în casuri extraordinare îi exmite comisiunea; chiria de plătit pentru localul administrațiunii, încălḑitul și curățitul acestuia, pausalul de cancelarie, cărțile de evidență și de socoteli, cassele wertheim-iane, spesele pentru mobilarea localităților oficioase, care spese aici înșirate, fiind toate în interesul ambelor fonduri, sûnt a se acoperì decătră acele în comun în proporțiunea venitelor anuale.

§. 13.

Comisiunea administrĕtoare de fondurile centrale școlastice și de stipendii din districtul Năsĕudului nu poate lua asupră-'și administrațiunea nici unei fundațiuni publice ori private, care nu servesce scopurilor arĕtate, oricare nu stau în strînsă legătură cu aceste.

Dacă însĕ se fac fundațiuni private spre asemenea scopuri, care sĕ corĕspundă statutelor presente și administrarea acelora se concrede comisiunii administrative, atunci aceste fundațiuni concurg în proporțiune cu venitele la spesele de administrare.

(Va urma.)

CRONICĂ.

Maiestatea Sa Monarchul s'a îndurat Preagrațios a dărui din casseta Sa privată 120 fl. pentru locuitorii păgubiți prin foc din comuna Berivoiul-mic, mai departe 100 fl. pentru restabilirea bisericii gr.-cat. din Călvasĕr, 100 fl. pentru edificarea bisericii gr.-cat. din Sălcău, 150 fl. pentru biserica și școala gr.-cat. din Cristur (cttul Solnoc-Dobâca) și 280 fl. pentru biserica gr.-or. din Sâmlacul-mare.

*

Dela Curte. Familia domnitoare și personalul întreg de Curte au plecat din Budapesta la Viena. Sâmbătă seara au apărut Maiestățile Lor și Archiducesa Maria Valeria la gara căilor ferate unguresci de stat; la 7 oare seara Maiestățile Lor au plecat deadreptul la Ischl. Maiestățile Lor au fost întovărĕșite de adjutantul general Paar, mareșalul de călĕtorie Claudy și dama de curte contesa Maria Kornis. La 10 oare și 15 minute a plecat și personalul Curții.

*

Numiri. Ministrul reg. ung. de justiție a numit pe advocatul din Dej Augustin Muntean de translator pentru limba română și germană la tribunalul reg. ung. din Dej. — Ministrul reg. ung. de culte a numit definitiv pe Ioan Lengyel de adjunct de inspector școlastic în comitatul Solnoc-Dobâca.

*

Necrolog. Clerul român gr.-cat. din tractul Clujului cu durere anunță perderea preaiubitului seu confrate *Nicolau Pop*, paroch român gr.-cat. în Fenești-săsesc, fost administrator tract. protop. al Clujului, vice-protop. onorar, asesor la forurile protop., membru pe vieață al „Asociațiunii române transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, regeneratorul parochiei Fenești, director școlar etc., care în al 73-lea an al vieții sale, în al 48-lea al preoției sale la altarul Dlui și în al 47-lea al văduviei sale, 'și-a dat nobilul seu suflet în mânile Creatorului în Sâmbăta dreptului Lazar la 10 oare a. m., provĕḑut cu Sf. Sacramente ale muribunḑilor.

Te-ai dus și tu, bĕtrâne,
Tinĕr în fapte și cuvinte;
Noi plângem după tine,
Căci te-am iubit ferbinte!

Osemintele-'i terestre se vor așeḑa Marți în 16 Aprilie st. n. la 10 oare a. m. în cimiterul sf. biserici române din Fenești-săsesc. Cluj în 13 Aprilie 1889. Fie-'i țĕrîna ușoară și memoria binecuvêntată!

*

Nix deutsch! În ședința din 11 l. c. a comitetului administrativ orășenesc din Cluj, inspectorul de școale Kozma s'a plâns, că limba germană în toate școalele confesionale de fete din comitatul Clujului este limbă obligată, ceea-ce este un lucru foarte trist și de condamnat (sic!). După o desbatere mai lungă, s'a luat hotărîrea sĕ se trimită raportul inspectorului de școale la toți directorii școalelor respective, ca sĕ se lămurească lucrul. Da! Nu numai din școalele de fete, ci din gimnasii chiar sĕ scoată Maghiarii limba germană; prin școalele lor sĕ nu mai propună istoria Germaniei și ori-cărui alt popor, ci numai a Maghiarilor, sĕ se învețe exclusiv geografia Ungariei, și legile chemice și fisice, care n'au fost descoperite de învĕțați maghiari, sĕ nu se mai preleagă prin gimnasii, — atunci pot sĕ cânte Maghiarii: *Osana întru cei de sus*, căci au ajuns pe Olimp.

*

Membri corespondenți ai academiei române. Academia română a ales de membri corespondenți ai ei: pentru secțiunea literară pe Gion Ionescu; pentru secțiunea istorică pe Onciu, profesor la facultatea din Cernăuți, pe Al. Xenopol și pe P. Broșteanu din Bănat; pentru secțiunea scientifică pe Dr. Babeș, Dr. Istrati și Culianu, profesor la facultatea de sciințe din Iași.

*

Premiile academiei române. În ședința de Sâmbătă dimineața a academiei române, cu votul a două treimi din membrii presenți, s'a acordat premiul Năsturel de lei 12.000 dlui I. Odobescu, pentru volumele sale: „*Scrieri istorice și literare*“, ear' premiul statului Heliade Rădulescu de lei 5000 dlui A. D. Xenopol, pentru primul volum din „*Istoria Românilor*“; apoi 2500 lui Teofil Frâncu și George Candrea, pentru cartea lor, „Românii din Munții-Apuseni“.

*

Românce în străinătate. „La France“ spune: „Dl Marmontel a dat în sala Erard (Paris) audițiunea anuală elevilor sei. Mai mult de opt sute persoane au rĕspuns la apelul celebrului profesor. S'a remarcat mai ales un tinĕr american, dl Henry Connoly. Audițiunea s'a terminat cu două bucăți executate la pian de două Românce, adevĕrate artiste, d-șoarele Bilcescu și Popovici. D-șoara Bilcescu a trecut anul trecut cu un strălucit succes întêiul examen de doctorat înaintea facultății de drept“. Înregistrăm cu bucurie succesele ce dobândesc Românce și le felicităm.

*

Călĕtoria șachului Persiei. „Revue de l'Orient“ află dintr'un isvor autentic, că șachul Persiei va sosì în Budapesta pe la începutul lunii Septemvrie. Șachul va petrece în capitala Ungariei mai multe ḑile.

La cestiunea fondurilor grănițeresci românesci dela Năsĕud.

(Urmare).

II.

IV. Întreg complexul de bunuri sĕ se administreze laolaltă prin comitetul confiniar ce a stat și până acuma dela desființarea regimentului și prin amploiații economici aleși de comitet prin absoluta maioritate a voturilor, nici-decum însĕ prin aclamațiune. Amploiații administratori vor fi subordonați comitetului confiniar (grănițeresc), ear' comitetul va administra independent, însĕ așa, că dela punctele acestui protocol, nu va putè, nici nu-'i va fi iertat sĕ se depărteze nici cât o linie. Despre aceasta va veghia oficiul politic districtual din Năsĕud dimpreună cu consistorul episcopului diecesan (gr.-cat.), care ambii vor purta suprainspecțiunea preste fonduri și administrarea lor.

Se vor compune statute; ratificarea și primirea lor se va întêmpla în adunarea generală a comitetului confiniar, fiind de față $^2/_3$ părți ale membrilor ordinari.

V. Din „Fondul de stipendii“ se vor ajuta școlarii mai săraci din fiii celor 44 comunități proprietare, care având pregătirile recerute, vor studia la școalele mai înalte, si anume numai din interesele și veniteile lui curate se vor da aceste stipendii și amĕsurat împregiurărilor.

Pentru acest scop se vor compune statute.

Primirea și ratificarea acestor statute se va întêmpla în adunarea generală a comitetului conf., fiind de față cel puțin $^2/_3$ părți ale membrilor ordinari.

Ca la aceste stipendii sĕ fie totdeauna petenți în abundanță din fiii grănițerilor, se vor căuta nu numai talentele eminente dintre școlari, ci se vor lua în considerare și cei-ce nu umblă la școale, dar' au talent pentru vre-un ram de sciință sau artă; cel puțin a treia parte se va întrebuința spre a ridicarea clasei cetățenesci, lățirea și consolidarea meseriilor de tot felul.

VI. Fondul numit până acum al „Proventelor“, ear' de cum înainte „Școlastic“, luându-'și comuni-

---

în anticitate; ei cetesc și traduc operele clasice și încep a le cetì și în original, se înțeleg cu ele, căci ei aduc cu ei o minte formată de experiențe, de idei cu vieață. Sĕ tacă călugărul școlastic și copilărescul ev mediu. Noi primim ḑeii vechi. Acestia primesc nouă vieață prin simpatía lor și artă. După posomorîtele legende și blăsteme medieale, Olympul rĕspândesce o veselă strălucire; el încălḑesce lumea aceasta tinĕră, vorbindu-'i în graiul patimilor și geniului ei. Dar' mai aproape este păgânismul italian. E mai modern, mai sensual, cultivă tăria, geniul, voluptatea. Moraliștii se plâng rĕu. „Aḑi avem mai multă cinste de cântecele lui Petrarca decât de cărțile lui Moise și o poveste de ale lui Boccaccio ne încântă mai mult decât una biblică“. Și Italia este în fruntea civilisației în acest timp. Cum este această civilisație, din care Surrey, Sidney, Spencer, Shakespeare își scot materiale? E păgână după cuprins și nascere, limba ei e o latinească pe jumĕtate coruptă, tradițiunile și reminiscențele sûnt latinesci, constituția întroduce vieața vechie orășenească; e și geniul rasei. Petrarca, Rienzi și Boccaccio regăsesc clasicitatea antică, simt, cugetă, scriu ca ea și în limba ei. Dar' regăsesc și simburile, nu forma numai. Fac apel la sensuri. „Sĕ îngrijim de aḑi, mâne ce scim ce-a fi“, spune Lorenzo di Medici. Pulci rîde de cei-ce așteaptă sĕ afle vinuri fine și paturi bune în ceealaltă lume“ și astfel se iau după călugări. Machiavelli e mai serios; creștinismul caută supremul noroc în supunere, în disprețul bunătăților lumesci, păgânismul în mărimea spiritului, în puterea corporală, în toate însușirile ce fac din om o ființă de temut. Deci creștinismul nu ne învață sĕ fim activi. Asta e pricina tuturor apăsărilor, oamenii sûnt aplecați sĕ sufere, nu sĕ rĕsbune nedreptatea. Vedem care e idealul acestor vremi: este idealul unui om puternic, fericit, care sĕ-'și poată împlinì toate dorurile și sĕ-'și poată căuta norocul prin puterea sa. Ideea aceasta este mai perfect exprimată în pictură. Ea nasce și schimbă școalele de pictură naționale cu atâta originalitate și putere, încât toată arta trainică o poți deduce din ea. Figurile picturii italiene alcătuesc un moment minunat în istoria spiritului omenesc. Figurile miserabile medievale dispar; ele primesc trupuri pline, membre regulate, mișcări ușoare, frumoase. Christos este „un Iupiter rĕstignit“. Fecioarele lui Rafael sûnt fete frumoase, rudite cu Fornarina“ sa. Sfinții lui Michelangelo sûnt „atleți“. S'au chinuit oamenii acestia? S'au gândit ei cu spaimă și lacrimi la judecata Domnului? Nu. Ei sûnt tari, hainele le stau lipite; ei mai sûnt gata sĕ lucre energic; după vedere ei ar fi de laudă la ori-ce paradă ori bal. *Pro forma* ei îngenunchiază ori au câte-o cruce. Expresia morală și adûncimea sufletului nu e considerată. Artiștii vreau sĕ zugrăvească bine oameni și femei goale. Trupul nu e în contrast cu sufletul; rușinea încă nu e cunoscută, omul nu vrea sĕ fie numai spirit.

G. B. Duică.

tăţile subscrise de devisa: „Literatura şi cultura poporului român în toate ramurile de sciinţă, arte şi meserii, — de acum încolo, şi după-ce ni-se va transpune cu toate isvoarele sale, să se întrebuinţeze singur numai pentru scopuri şcolastice, şi adecă:

1. Încurgênd în acest fond dreptul de cârcîmărit dimpreună cu venitul din cârcîmăritul de 3 luni de toamnă, care din urmă şi până acum curge în fondul şcolastic comunal al fiecărei comunităţi, aşa în comunităţile, care şi înainte de militarisare au fost libere, care poate îşi vor reprimì regaliile mai înainte ca celelalte, cumulându-se de acum încolo venitul cârcîmăritului de 3 luni cu cel de preste tot anul şi întrând acum tot venitul acesta în fond. „Proventelor“ sau „Şcolastic“, din venitul acesta, care este şi cel mai principal al fondului, subtrăgênduse contribuţiunea împărătească, $^1/_4$ parte a venitului întreg din regaliile acestuia se va extrada casselor comunale respective amăsurat venitului din regaliile acelor comunităţi, care parte va servì şi mai departe spre întregirea fondului şcoalelor comunale şi spre acoperirea altor chieltueli ale comunităţilor; ear' celelalte 3 părţi ale întregului venit curat din regaliile de cârcîmărit vor rămânè în „Fondul proventelor“ recte „Şcolastic“.

2. Din acest fond se vor susţinè şi pe viitor cele cinci şcoale triviale (poporale-superioare) din Monor, Borgo-Prund, Sângeorgiu, Telciu şi Zagra.

3. Şcoala normală de 4 clase din Năsăud se va reorganisa după cerinţele moderne; lângă aceasta se va adauge o şcoală mai înaltă de fete; mai ales să se deprindă la această şcoală cu cea mai mare diligenţă deprinderea fetiţelor la curăţenie, gătirea mâncărilor, lucrul de mână de tot felul şi grădinăritul.

Şcoala normală cu cea de fete să poarte numele Maiestăţii Sale Împărătesei, adecă: „Institutul Elisabetin“.

4. În Năsăud ca centru să se ridice un gimnasiu complet naţional-român, în care să se predee toate sciinţele ca în ori-care alt gimnasiu complet din patrie.

a) Gimnasiul va fi institut public şi se va numëra între celelalte gimnasii complete ale patriei.

b) Ori-cine va avè dreptul să înveţe în el, fără deosebire de naţionalitate şi religiune.

c) În privinţa organisării interne se va compune un statut, în care să se exprime curat, ca limba învăţământului pentru totdeauna, cât va susta acest institut, să fie cea română, însă şi celelalte limbi ale patriei să se înveţe şi pentru fiecare şcolar să fie obligate, sperând, că şi gimnasiile celorlalte naţionalităţi din patrie vor fi cu asemenea respect către limba noastră; mai departe voim, ca în statut să se îngrijască şi despre aceea, ca sciinţele filosofice şi matematice să se predee cât mai pe larg, ear' pentru *istoria naţională română şi literatura limbii române* să se înfiinţeze şi să fie o catedră de sine, care poate la alte gimnasii nu va fi existând; deasemenea dorim, ca artele frumoase: pictura (adecă desemnul) şi musica vocală şi instrumentală, care la Români până acum au fost atât de părăsite, să se iee în deosebită considerăţiune.

d) Lângă clasele gimnasiale să se ridice şi un despărţëmênt pentru sciinţele reale, cu un curs de 3—4 sau şi mai mulţi ani, adecă o şcoală reală, propunêndu-se toate sciinţele în limba română, şi astfel a pregătì tinerii pentru tot ramul de meserii, arte şi sciinţe technice.

Mai ales dorim, ca în acest despărţëmênt să se ridice o catedră pentru *agronomie*, *ortologie* şi *pomologie*, atât teoretice, cât şi practice.

e) Statutele gimnasiului le va face preşedintele comitetului confiniar în conţelegere cu bărbaţii de litere din district şi se va accepta în adunarea generală a comitetului confiniar.

f) Şcoala normală, de fetiţe, gimnasiul şi şcoala reală vor avè a se inloca într'un edificiu după architectura modernă. Edificiul se va ridica într'un loc corăspunzëtor scopului, servind totodată şi la înfrumseţarea opidului Năsăud.

g) Construcţiunea edificiului să se înceapă în primăvara anului 1863. (Din deosebite cause zidirea s'a început numai la 1886 şi s'a isprăvit, sfinţit şi inaugurat la 4 Octomvrie 1888, chiar la 25 de ani după deschiderea lui.)

h) Clasa I. gimnasială (şi I. reală, care însă până astăzi încă nu s'a deschis) să se deschidă cu începutul anului şcolar 1863/4, adăugându-se în fiecare an câte o clasă până la completare.

i) Cu construcţiunea sau închiriarea unei case pentru şcoală se însărcinează preşedintele comitetului . . .

k) Institutul gimnasial să poarte în tot timpul existenţei sale numele Maiestăţii Sale Împăratului Francisc Iosif I, deci: „Gimnasiul Francisc Iosef-ian.“

5. Fiind locuitorii grăniţeri lipsiţi, să se fundeze şi un convict (internat) exclusiv numai pentru fiii locuitorilor celor 44 comunităţi. Aici se vor primì cei mai demni şi mai săraci, care vor cerceta şcoalele, în numër de o sută. De aceea:

a) Se va ridica un edificiu pentru convict.

b) Construcţiunea se va începe în vara anului 1863. (Până astăzi nu s'a zidit, se va putè însă instala în vechiul edificiu al gimnasiului, după o reparare oare-care.)

c) Edificiul are să fie corăspunzëtor pentru 100 şcolari şi pus într'o posiţie bună higienica şi să înfrumseţeze Năsăudul.

d) Îngrijirea construcţiunii se concrede preşedintelui fondurilor dimpreună cu comisiunea administrativă economică în consfătuire şi cu alţi bărbaţi apţi din comitetul confiniar.

e) *f)* *g)* şi *h)* cuprind regularea primirii internaţilor din deosebitele comune după venitele comunelor, care au fost pe deplin libere înainte de militarisare sau libertine sau în referenţă urbarială etc. etc.

i) Prevede facerea de şcoale normale în 2 din centrele mai depărtate de Năsăud, şi anume în Borgo-Prund şi Monor.

k) Prevede organisarea internă a convictului. Accentuează de nou, că se vor primì numai fii de grăniţerii cei mai săraci şi mai talentaţi şi cu purtare bună, preferindu-se fiii economilor de pămênt; numai dacă s'ar ivì vre-un fiiu cu talente deosebite, dar' sărac, al vre-unui alt conlocuitor de pe acest teritor, se va face excepţiune.

l) Dispune facerea statutelor pentru convict decătră preşedintele comit. conf. în conţelegere şi cu alţi bărbaţi.

m) Dispune să se deschidă convictul când se va deschide şi gimnasiul etc. (ceea-ce însă fiindcă convictul nu s'a deschis, nici nu s'a efectuit.)

n) Convictul în tot timpul existenţei sale va purta numele Înălţimii Sale Archiducelui Rainer, sub numirea: „Institutul Rainer-ian.“

(Va urma.)

Din public.*)

Mulţumită publică.

Subscrişii în numele comitetului reuniunii sodalilor români din Cluj, venim prin aceasta a aduce mulţumită publică atât on. direcţiuni a institutului de credit şi economii „Albina“ din Sibiiu, cât şi P. T. domni acţionari ai lăudatului institut, pentru votarea ajutorului de 68 fl. 84 cr. în favorul reuniunii noastre.

Cluj, în 11 Aprilie 1889.

B. Podoabă, preşedinte. *Iacob Muresian*, secret. reuniunii.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacţia nu primesce răspunderea.

SERVICIUL TELEGRAFIC
al „TRIBUNEI“.

Viena, 15 Aprilie n. Faţă cu faimele neliniştitoare ale foilor germane şi franceze, se împărtăşesce în mod autentic, că durerile neuralgice ale reginei s'au alinat considerabil în timpul din urmă. Dela cura de massay din Wiesbaden se aşteaptă o vindecare deplină a boalei. Dealtmintrelea starea sanitară a reginei e mulţumitoare şi faimele contrare sûnt nemotivate.

Bibliografie.

„Meseriaşul Român“. Foaie pentru învăţătură şi petrecere, întocmită pentru meseriaşi şi toţi iubitorii de meserii. Iese la 1 şi 15 fiecărei luni. Editor şi redactor: Bartolomeiu Baiulescu, preşedintele reuniunii pentru spriginirea meseriaşilor români în Braşov. Anul IV. Nr. 7. Sumarul: Notiţe biografice asupra fericitului fundator Mihail V. Stroescu. — Museele de industrie. — Foiţa „Mes. Rom.“ — Un milion de franci pentru o invenţiune. Anecdotă. Cisme de împrumut. — Felurite pentru meseriaşi. — Sciri economice şi industriale. — Multe şi mărunte. — Diverse. — Glume. Conchiemare. — Nou abonament la „Mes. Rom.“ — Tîrgurile şi avisuri.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitaţiuni:

— 24 Maiu st. n. a. c. imobilele lui Armin Steiner decătră tribunalul reg. din Lugoj.

— 20 Maiu st. n. a. c. imobilele lui Stefan Tóth decătră judecătoria cerc. din Modoş.

— 1 Maiu st. n. a. c. imobilele lui George Foroticean (în Ecĭca-rom.) şi Sofiei Vucerici (în Araciu) decătră tribunalul reg. din Becicherecul-mare.

— 2 Maiu st. n. a. c. imobilele lui Teodor Avram (în Ianova) decătră tribunalul reg. din Timişoara.

— 25 Aprilie st. n. a. c. mobilele lui Mita Mirciov (din Canac) decătră executorul jud. din Modoş.

— 10 Maiu st. n. a. c. imobilele Iosefinei Ujfalvi născ. Csiki (în Ciumeni) decătră trib. reg. din Dej.

Edicte:

A se insinua pretensiunile în 45 de ţile:

— la rămasul după Magdalina Dvoracsek născ. Wolf şi Mihail Kovács (din Ghioma) la tribunalul reg. din Bichiş-Giula;

— la rămasul după Nicolae Bişcovan (din Budacul-mic) şi Catarina Bencseh (din Dumitra) la tribunalul reg. din Bistriţa.

Citaţiune:

— Mihailă Vasi, a cărui ubicaţiune e necunoscută, se provoacă a se înfăţişa în 24 Aprilie st. n. la judecătoria cerc. din Cohalm.

Posturi vacante:

— Un post de medic cercual în Trascău (ctt. Turda-Arieş), cu salar de 400 fl., relut de cuartir 100 fl. şi pauşale de călătorie 100 fl. A se adresa până în 20 Aprilie st. n. a. c. la autorităţile competente.

— Un post de director de cancelarie clasa a II-a la tribunalul reg. din Eger, cu salar de 800 fl. şi relut de cuartir 150 fl. A se adresa în două săptămâni la autorităţile competente.

— Un post de scriitor la procuratura reg. din Szabadka, cu salar de 500 fl. şi relut de cuartir 100 fl. A se adresa în şese săptămâni la autorităţile competente.

LOTERIE.

Tragerea din 13 Aprilie st. n.

Timişoara: 52 39 36 66 34.
Viena: 48 55 35 79 24.

Călindarul ţilei.

4/16 Aprilie.

Iulian: Iosif.
Gregorian: Aron.
Soarele: răsare 5.13, apune 6.48.

Buletin meteorologic.

Sibiiu, 15 Aprilie, 6 oare dimineaţa.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 726.1)		Temperatura după Celsius	Maximul şi minimul de temperatură	Direcţia vântului
Observată	Diferenţa din preţiuă			
717.1	+6.9	+6.2	+13.9 +5.8	NV

Din ţeară, 13 Aprilie, 7 oare dimineaţa.

Staţiunile:	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vêntul	
			direcţia	tăria
Budapesta . .	758	+ 8.8	V	1
Sătmar . . .	758	+ 7.2	S	1
Cluj	760	+10.0	NV	2
Orşova . . .	760	+11.2	O	1
Timişoara . . .	756	+11.2	V	2
Arad	758	+ 9.6	SO	1
Panciova . . .	759	+11.6	O	1

Sosiţi în Sibiiu.

La 14 şi 15 Aprilie n.

Hotel „Neurihrer“. C. Pop, intreprinzëtor din România; Eibisch, Mandl, Böhme, comercianţi din Budapesta; Kemény, profesor din Braşov; Prohaska, Müller, Klass, fabricanţi din Reghinul-săsesc.

Hotel „Împăratul Romanilor“. Ludovic Tornya, notar din Blaj; Kömley din Dej; Francisc Gyárfás, jude la tabla reg. din Murăş-Oşorheiu; Militinovits, proprietar din Veza.

„Hotel Meltzer.“ Wilhelm Offenheim, oficial din Alba-Iulia; Glücksmann, voiager.

Economic.

Tarif nou pentru transport pe căile ferate. Dela 15 Aprilie a. c. întră în putere de lege un tarif nou pentru transportul de mare iuţeală al mărfurilor de „fracht“ pe toate liniile căilor ferate austro-ungare—bosniace.

Tariful vechiu dela 1 Februarie 1888 încetează de a mai avè valoare.

Exemplare din tariful cel nou se pot cumpëra dela ori-care administraţiune a căilor ferate. Un exemplar costă 10cr.

—※—

Tuberculosa la vite. Tuberculosa atinge mai toate vitele domestice, însă special la care ea e cunoscută din anticitate şi la care este mai frecuentă este specia bovină, specie care face parte predominantă din hrana omului. Uşor putem deci deduce marea transmisibilitate a boalei dela vite la oameni.

Dacă vom face raport între diferitele etăţi, vom observa, că frecuenţa ftisiei se măresce cu etatea, adecă: până la un an proporţiunea tuberculosiei nu este decât de 0.02 la %; ea atinge 7. 1 mentru animalele dela 1—3 ani; 35, 5 la % pentru cele dela 3—6 ani şi în fine de 59, 2 la % pentru acele dela 6 ani încolo. Oftica mai variază şi cu sexul, s'a observat, că proporţiunea vacilor ftisice este de 5 %.

După bou vine porcul, la dînsul se observă numai o ftisie acută cu o fasă repede, care distruge toată grăsimea organismului. Iepurele asemenea poate contracta tuberculosa, cu deosebire lesne se tuberculizează capra; foarte periculoase sûnt caprele din acest punct de vedere. La cal s'a negat existenţa ftisiei, cu toate aceste în ultimii ani Nocard şi Trasbot, profesori la scoala veterinară din Alfort, au găsit baccilul Koch în mijlocul lesiunilor mult timp atribuite lymphademiei (lipsei de sânge în animal.) Câteva casuri de tuberculosă au fost semnalate la berbeci, dar' foarte rare pentru-ca să putem ţice, animalele acestei specii sûnt supuse a contracta tuberculosa. Prin urmare carnea de berbece poate a fi considerată ca sănătoasă, şi ea este care trebue să fie prescrisă de preferinţă, când voim a recomanda carnea crudă persoanelor debilitate (H. Bouley.) Cânii şi paserile se îmbolnăvesc de oftică dela om. Sûnt o mulţime de experienţe, care probează transmisiunea tuberculosei dela om la câni şi paseri (bună-oară cum sûnt găinile); încât nu găsesc necesar de a le enumera. E destul, că după resultatul acestor savante experienţe spunem cu siguranţă, că cânii şi paserile contractă tuberculosa dela om. Faptul principal este, că tuberculosa se observă mai la toate animalele şi că ea este afecţiunea cea mai gravă şi în acelaşi timp cea mai răspândită dintre toate boalele, care atacă omul şi animalele.

Tuberculosa merită dar' foarte bine numele de „Contagiune universală“, nume pe care îl dau Germanii.

În tot casul, când se observă producţiuni tuberculoase în glandele lymphatice intermuschiulare, carnea atunci trebue să fie cu totul refusată. Dar' în condiţiunile obicinuite, când nu există lesiuni tuberculoase visibile decât în plumâni sau tubul digestiv, carnea, chiar de ar fi frumoasă la aparenţă, este un pericol eminent pentru consumatori.

Toussaint, profesor la şcoala veterinară din Tulusa, a luat o bucăţică de carne dela o vacă tuberculoasă, şi după-ce îi luă must prin stoarcere, inoculă 2 c. gr. de acest licuid la un porc tinër. Tăiat acest porc după 2 luni, găsì la autopsie toate semnele unei ftisii grave.

Carnea animalelor tuberculoase e primejdioasă pentru oameni, chiar laptele vacilor ftisice poate să nască oftică în om.

Piaţa cerealelor din portul Brăila.

Operaţiile efectuite în 30 Martie 1889.

Sassu lui Manari, grâu 1200 hect., 9·80 lei. Haracopulo lui Peirano, porumb 3760 hect., 7·— lei. Sassu lui Sgardelli, grâu 2900 hect., 10·80 lei. Grosovics lui Bellet, grâu 2000 hect., 7·90 lei. Bach lui Millas, grâu 2450 hect., 9.20 lei. Bach lui Millas, grâu 840 hect., 8.70 lei. Lombardo lui Petricioni, grâu 3850 hect., 10·25 lei. Lombardo lui Petricioni, grâu 530 hect., 10.35 lei. Haracopo lui M. Cohen, sëcară 2850 hect., 6.12$^1/_2$ lei. Jippa lui Verona, sëcară 600 hect., 6.10 lei. Vrionis lui M. Cohen, sëcară 700 hect., 6.05 lei. Perlea lui M. Cohen, sëcară 500 hect., 6.05 lei. Păltineanu lui Verona, sëcară 1500 hect., 5.07$^1/_2$ lei.

Preţul mărfurilor.

Tîrgul de rimători în Steinbruch. În 13 Aprilie n. s'a notat: ungureşci bătrâni grei 55.— cr. până 55 $^1/_2$ cr., ungureşci grei, tineri 57.— cr. până 58 $^1/_2$ cr., de mijloc 56.— cr. până 57.$^1/_2$ cr., uşori 54 — cr., până 55.— cr., marfă ţărănească, grea —.— cr., până —.— cr., de mijloc 54.— cr., până 54.$^1/_2$ cr., uşoară 52.— cr. până 53.$^1/_2$ cr., românesci, de Bakony, grei 51.— cr. până 51.$^1/_2$ cr., transito, de mijloc —.— cr. până —.— cr., transito uşori —.— cr., până —.— cr., transito sêrbesci grei —.— cr. până —.— cr., transito de mijloc 54.— cr. până 54.$^1/_2$ cr., transito uşori 53. cr. până 53.$^1/_2$ cr., ingrăşaţi cu ghindă —.— cr. până —.— cr. per 4% cumpëniţi dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 13 Aprilie 1889.

Sëminţe	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	până	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilog. dela	până
Grâu						
Bănăţenesc, nou	—	—	—	—	—	—
Grâu dela Tisa	—	7.40	7.60	—	—	—
Grâu de Pesta	—	7.35	7.55	—	—	—
Grâu de Alba-regală	—	7.30	7.60	—	—	—
Grâu de Bácska	—	7.30	7 60	—	—	—
Ungaresc de Nord	—	7.25	7.45	—	—	—

Sëminţe, vechi ori noue	Soiul	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	până
Sëcară		70—72	5.90	6.10
Orz	Nutreţ	60—62	5.80	6.30
„	de vinars	62—64	6.30	7.10
„	de bere	64—66	7 35	8 50
Ovës	—	39—41	5.25	5.70
Cucuruz (porumb)	bănăţ.	75	4.45	4.65
„	de alt soiu	73	4.70	4.75
„	„	—	—	—
Hrişcă	„	—	5.40	5.75

Marfă pe termin.			Bani per 100 chilogr.	Marfă per 100 chilogr.	
	Grâu	de primă.	6.95		7.00
	„	de toam.	7.33		7.35
	Cucuruz	Iul. Aug.	—		—
	„	Maiu-Iun.	4.78		4.81
	Ovës	de toam.	—		—
		de primă.	5.26		5.31

Producte diverse	Soiu	Cursul dela	până
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	60.—	68.—
„	franceză	—	—
„	italiană	—	—
„	roşie	48.—	54.—
Oleu de rap.	rafinat	36.—	36.50
Oleu de in		—	—
Uns. de porc	dela Pesta	64.50	75. —
„	dela ţeară	53. —	54.—
Slănină	svêntată	59.—	61.50
„	afumată	56.—	57.—
Sëu		33.50	34.50
Prune	din Bosnia, în buţi	—	—
„	din Sêrbia, în saci	10 25	18 50
Lictar	slavon, nou	16.50	16.75
„	bănăţenesc	16.—	16.25
Nuci	din Ungaria	— —	—.—
Gogoşi	ungureşci	—	—
„	sêrbesci	— —	—.—
Miere	brută	29.50	30.—
„	galbină străcurată	33 —	34.—
Ceară	de Rosenau	115.	117.
Spirt	brut	14.—	15.—
„	Drojdiuţe de spirt	18.50	19.—

Preţul pe 100 chilograme.

Cursul pieţei din Sibiiu.

din 15 Aprilie st. n. 1889.

Hârtie-monetă română . .	Cump.	9.35	vênd. 9.45
Lire turcesci	„	10.70	„ 10.80
Imperiali	„	9.70	„ 9.80
Ruble rusesci	„	1.26	„ 1.28

Bursa de Budapesta

din 13 Aprilie st. n. 1889.

Rentă de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	102.90
„ „ hârtie „ 5%	96.10
Împrumutul căilor ferate ung.	144 25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	99.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	114.75
Bonuri rurale ung.	104.75
„ „ „ cu cl. de sortare	104.75
„ „ bănăţene-timişene	104.75
„ „ „ cu cl. de sortare	104.75
„ „ transilvane	104.75
„ „ croato-slavone	104.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	99.75
Împrumut cu premiu ung.	147.—
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin	131.50
Renta de hârtie austriacă	85.25
„ „ argint austriacă	85.75
„ „ aur austriacă	110.50
Losurile austr. din 1860	143.—
Acţiunile băncei austro-ungare	902.—
„ „ de credit ung.	306.—
„ „ „ „ austr.	298.50
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. şi economii „Albina“	102.—
Argintul	—.—
Galbeni împărătesci	5.60
Napoleon-d'ori	9.52
Mărci 100 imp. germane	58.75
Londra 10 Livres sterlingi	120.40

Bursa de Viena

din 13 Aprilie st. n. 1889.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	102.80
„ „ hârtie „ 5%	95.85
Împrumutul căilor ferate ung.	144.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	99.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	114.10
Bonuri rurale ung.	105.—
„ „ „ cu cl. de sortare	105.—
„ „ bănăţene-timişene	105.—
Bonuri rurale „ cu cl. de sortare	105.—
„ „ transilvane	105.—
„ „ croato-slavone	105.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	99.75
Împrumut cu premiu ung.	147.75
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin	131 40
Rentă de hârtie austriacă	85.10
„ „ argint austriacă	85.75
„ „ aur austriacă	110.70
Losuri austr. din 1860	143.25
Acţiunile băncii austro-ungare	905.—
„ „ de credit ung.	306.—
„ „ „ „ austr.	298.25
Argintul	—.—
Galbeni împărătesci	5.66
Napoleon-d'ori	9.52
Mărci 100 imp. germane	58.76
Londra 10 Livres sterlingi	120.25

Bursa de Bucuresci.

12 Aprilie. — 4 oare p. m.	Cassa	Ultim
Renta rom. per 1875 5%	99.—	—.—
Renta română amort. 5%	99.—	—.—
„ (Schuldverschreib.)	—.—	—.—
Oblig. de Stat. C. F. R. 6%	—.—	—.—
Renta rom. (Rur. conv.) 6%	101.—	—.—
Împrumutul Municipal 5%	87.$^3/_4$	—.—
Scrisuri func. rurale 7%	105.—	—.—
Scrisuri func. rurale 5%	97.—	—.—
Idem urbane 7%	105.$^3/_4$	—.—
„ 6%	102 —	—.—
„ 5%	94.$^3/_4$	—.—
Banca Nat. (500 lei vërs. într.)	—.—	—.—
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vërs.)	—.—	—.—
Soc. de Asig. Nat. (200 lei vërs.)	—.—	—.—
S. cred. mob. r. (250 lei vërs.)	—.—	—.—
Soc. r. de con. (250 lei vërs.)	—.—	—.—
Oblig. Casei Pensiunilor	—.—	—.—
Agio	—25	—.—
Schimb		
Londra 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Berlin 3 luni	—.—	—.—
„ cek	— —	—.—
Paris 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Viena	—.—	—.—
„	—.—	—.—
Agio	—.—	—.—

Redactor responsabil: **Septimiu Albini.**

O cancelarie advocațială
în Sibiiu

cu o clientelă foarte mare română se poate preda unui advocat cu 1 până **15 Iunie 1889** sub condițiunile cele mai favorabile.

A se adresa la

A. C. [714] 2—3

8., Sibiiu, poste restante.

INSTITUT TIPOGRAFIC IN SIBIIU.
A ieșit de sub tipar și se află de vêndare la Institutul tipografic din Sibiiu:

ȚINEREA VITELOR
de

Eugen Brote,

president al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu".

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

INSTITUT TIPOGRAFIC IN SIBIIU
recomandă:

Articlul de lege XXI. din anul 1886,

DESPRE JURISDICȚIUNI,

și articlul de lege XXIII. din anul 1886,

DESPRE PROCEDURA DISCIPLINARĂ.

Cu explicațiuni și notițe de orientare.

Prețul 40 cr. v. a.

Nr. 28.506/VI. b.

Ordonanțe ministeriale

pentru introducerea legii comunale

(Art. XXII. din 1886.)

Prețul 12 cr. v. a.

Articlul de lege XXII. din anul 1886,

DESPRE COMUNE

Cu explicațiuni și notițe de orientare.

Prețul 40 cr. v. a.

M. Bachholzky. Sibiiu, strada Cisnădiei Nr. 24.

P. T.

Recomand

depositul meu de ghete

de **stradă, călătorie** și **salon**

și îmi permit a atrage atențiunea asupra **celor mai noue ghete** (specialități vieneze), precum și asupra celui mai mare asortiment de **ghete bărbătesci, femeiesci** și de **băieți** cu cele mai ieftine prețuri.

Comande din afară cu rambursă; în cas că nu convine, marfa se primesce înapoi.

Totodată atrag atențiunea asupra **neîntrecutei mele alifii de bătături** și asupra **excelentei alifii de degerături.**

M. Bachholzky.

[625] 17—52 **Sibiiu, strada Cisnădiei Nr. 24.**

M. Bachholzky. Sibiiu, strada Cisnădiei Nr. 24.

Institutul tipografic în Sibiiu.

Strada Cisnădiei Nr. 3.

Biblioteca poporală a „TRIBUNEI".

1. **Pădureanca.** Novelă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la **30** cr. sau **60** bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Pipĕruș Pĕtru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tândală.** Anecdotă de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegĕtor-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcăritul.** Obiceiurile țĕranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fiica a nouĕ mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Îndĕrĕtnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstĕm de mamă.** Legendă poporală din giurul Năsĕudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. **Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la **60** cr. sau **1** leu **20** bani.
15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bĕtrâni.** Ghîciturі, întrebări și rĕspunsuri, frĕmântări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțozească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un petitor îndĕrĕtnic.** Novelă de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Prietenul meu Vêntură-Țeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpĕrătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgârcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Nusciu-Împĕrat.** Poveste din popor de „Mărgineanul". Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-Împĕrătească și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul". Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roșeni.** Novelă de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Princesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Rusalin pĕcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpĕră un numĕr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vêndĕtorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniele orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predeal

	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárhely			9.44	2.32
Mező-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rév		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Cincia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriș			4.15	6.12
Ghirbĕu			4.36	6.24
Nădĕșel			4.58	6.38
Cluj		10.34	5.26	6.56
	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriș	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uioara	1.37			10.09
Vinț de sus	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiuș	2.26			11.55
Crăciunel	3.11			12.34
Blaj	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copșa mică	4.09			2.19
Mediaș	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighișoara	5.45			3.59
Hașfaleu	6.12			4.32
Homorod	7.32			6.53
Ágostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldioara	9.06			9.02
Brașov	9.45			9.52
	1.55	5.37		
Timiș	2.53	6.20		
Predeal	3.28	6.47		
Bucuresci	9.35	11.50		

Predeal—Budapesta

	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren mixt	Tren omnibus
Bucuresci		4.40	7.30	
Predeal		9.12	1.14	
Timiș		9.36	1.45	
Brașov	—.—	10.12	2.32	
	4.10		7.10	
Feldioara	4.56		7.31	
Apatia	5.37		8.14	
Ágostonfalva	6.07		8.36	
Homorod	6.55		9.12	
Hașfaleu	8.36		10.24	
Sighișoara	9.18		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediaș	10.37		11.47	
Copșa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blaj	12.16		12.53	
Crăciunel	12.33		1.05	
Teiuș	1.51		1.47	
Aiud	2.18		2.08	
Vinț de sus	2.48		2.30	
Uioara	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghiriș	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Cluj	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Nădĕșel	6.58			8.36
Ghirbĕu	7.14			9.02
Aghiriș	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rév	9.53	7.51		2.—
Mező-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásárhely	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

Budapesta—Arad—Teiuș

	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Arad		4.10	5.45
	2.17	4.36	6.—
Glogovat	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Pauliș	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Bêrzava		6.28	7.55
Soborșin		7.25	8.42
Zam		8.01	9.12
Gurasada		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orĕștia		11.09	11.37
Șibot		11.39	12.—
Vinț de jos		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.05	12.29	12.46
Teiuș	8.59	1.16	1.26

Teiuș—Arad—Budapesta

	Tren mixt	Tren de persoane	Tren mixt
Teiuș	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vinț de jos	12.30	4.10	
Șibot	1.01	4.43	
Orĕștia	1.32	5.13	
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.—
Deva	2.52	6.35	11.21
Branicica	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zam	4.44	8.11	
Soborșin	5.30	8.46	
Bêrzava	6.27	9.33	
Conop	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Pauliș	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovat	8.28	11.35	7.19
Arad	8.42	11.39	7.38
	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)—Petroșeni

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Hațeg	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Banița	11.50	6.40
Petroșeni	12.30	7.12

Petroșeni—Simeria (Piski)

Petroșeni	9.36	4.26
Banița	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Hațeg	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Arad—Timișoară

Arad	6.05	5.48
Aradul nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timișoară	9.12	9.02

Timișoară—Arad

Timișoară	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradul nou	9.11	8.01
Arad	9.27	8.17

Ghiriș—Turda

Ghiriș	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghiriș

Turda	8.29	3.19
Ghiriș	8.50	3.40

Sighișoară—Odorheiu

Sighișoară	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighișoară

Odorheiu	5.38
Sighișoară	9.16

Mureș-Ludoș—Bistrița

Mureș-Ludoș	4.40
Țagu-Budatelic	8.02
Bistrița	—

Bistrița—Mureș-Ludoș

Bistrița	—
Țagu-Budatelic	9.41
Mureș-Ludoș	1.11

Nota: Numerii încuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.

Copșa mică—Sibiiu

Copșa mică	2.29	4.35
Șeica mare	3.02	5.05
Loamnes	3.46	5.46
Ocna	4.18	6.17
Sibiiu	4.42	6.40

Sibiiu—Copșa mică

Sibiiu	8.50	10.—
Ocna	9.17	10.24
Loamnes	9.45	10.50
Șeica mare	10.20	11.20
Copșa mică	10.49	11.45

Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheța	3.35	10.50	3.58
Ludoș	3.56	11.11	4.20
M.-Bogat	4.06	11.20	4.30
Cipeu-Iernut	4.43	11.57	5.11
Kerelő-Sz.-Pál	4.58	12.12	5.28
Nireșteu	5.21	12.36	5.53
Oșorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Regh.-săs.—Oșorheiu—Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oșorheiu		10.20	9.49
Nireșteu	6.56	12.15	10.20
Kerelő-Sz.-Pál	7.16	12.35	10.39
Cipeu-Iernut	7.40	12.58	11.02
M.-Bogat	8.03	1.19	11.23
Ludoș	8.37	1.49	11.53
Cheța	8.51	2.02	12.06
Cucerdea	9.08	2.18	12.22
	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)—Uniedoară

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedoara	3.08

Uniedoară—Simeria (Piski)

Uniedoara	9.30
Cerna	9.56
Simeria (Piski)	10.15

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiiu, sub responsabilitatea lui **Michail Gerula.**